

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

tervallum prius offeratur, convertatur in Secunda, Prima & Partes seu Gradus integros, scriptis totidem gradibus quot unitates continet sexta figura ad sinistram, reliquis quinque per 6 multiplicatis, ut abscissis à facto 4 ultimis, emergant Prima &c. Hi enim Gradus, & Prima, & si libet, etiam Secunda, loco Numeri quo expressum erat intervallum, quæsi in Sexagesimaria Privativorum, exhibebunt è regione Logarithmum quæsitum, cum signo privato: at si summa Primorum infra 60 constiterit, Intervallo minus 5 figuris habente; quæsi ea in Sexagesimaria sinistra, Logarithmum exhibebit eum signo positivo.

Si verò Logarithmo oblato debeat assignari suum Intervallum, quærat in sua columella, & prout signum ejus erit, vel ex dextra vel ex sinistra sexagesimaria excerptio fiat, illic Primorum & Secundorum, hic etiam Graduum: quæ in numerum absolutum converta, (quod facile fit cum 100000 valeat 1°, 10000, 6', & 1000, 36", & 100, 3". 36") numerum efficient Intervalli quæsi, comparabilem cum eo, qui Solis & Terræ medio cre determinat Intervallum, scilicet 100000.

Possem, si vacaret *ἡμετέριον*, calculatorem de minutiis curiosum non sine jucunditate ablegare ad Chiliada meam: possem longè consultius, ad Canonem Neperianum, & in primis ad Urfini explicatum in dena Secunda: verum Cato sic docet rusticari, ut hospiti nihil apponatur foris emptum, quod scilicet villa non protulerit ipsa.

Exemplis superioribus declarabimus omnia. Martis à Terrâ Intervallum 268265, cum valeat Gr. 2°. 40'. 57"; erit ejus Log. us —98500 circiter. Veneris à Terrâ distantia 173963 cum valeat 1°. 44'. 24" fere, Logarithmum habebit —55340 circiter. Et altera ♀ à Terrâ discessio 25353, cum valeat 15'. 13". paulo minus, Logarithmum fortietur +137200.

Vicissim Logarithmus discessionis ♀ à Terrâ —79407, offert ex Sex. Priv. 2°. 12'. 40" circ; que valent 221100 circ. Intervallum Martis & Terræ: & —24935 Log us Intervalli Veneris & Terræ, offert ex Sex. Priv. 1°. 17'. 1" fere, que valent 128600 circ. Ita hic Mars paulo minus duplo altior Venere; & hæc altior Sole, ut cujus altitudo valet 100000.

INDAGARE LATITUDINEM Planeta.

SI moderati sunt Commutationis Elongationisq; anguli: Mesolog. o Inclinationis, junge Logarithmum Elongationis, à summâ subduc Logarithmum Commutationis; sic relinquetur Mesologarithmus, qui ex suæ Tabulæ fronte & margine exhibebit Latitudinem. Potest id crebrò etiam per Tabularum latitudinarum areas obtineri, si Mesologarithmus in Tabulâ cujuscunque Planeta inveniatur.

Si verò vel nullus fuerit Commutationis angulus, vel ad duos rectos seu ad 180° excurrerit; ita ut Elongatio quoque illic quidem in omnibus evanescat, hic in Superioribus ad 180° excurrat, in Inferioribus etiam evanescat: aut si

etiam propinquaverint anguli his metis, ubi Logarithmi minus tractabiles, ob incrementorum inæqualitatem: Inclinationis complemento ad Semicirculum, utendum est loco Commutationis, & per id quærenda tanquam Elongatio à Sole, ut hac ablata à semicirculo restet latitudo quæsi.

Quòd si quis mavult uti doctrinâ Triangulorum usitatâ, sine Logarithmis: ei sunt adhibendi, communiter quidem, Sinus angulorum Commutationis & Elongationis; & ille quidem, auctus 5 cyphris, dividendus per hunc; quotiens ducendus in Tang. Complementi Inclinationis, ut abjectis à facto 5 cyphris, maneat Tangens Complementi Latitudinis.

Si verò nullus est angulus Commutationis, aut duobus rectis æqualis; tunc utendum est intervallis Planeta & à Sole & à Terrâ: & primò Secans Compl. Incl. ducta in intervallum Solis & Terræ, dividenda per Intervallum Solis & Planeta, quotiens in primo casu addendus Tangenti Compl. Incl. in secundo auferendus; deinde Summa vel Residuum hoc, debet dividere quadratum radij, prodit Tangens ipsius latitudinis. Exempla proximè sequentur.

CAPUT XXIII.

DIRECTORIUM GENERALE, EX PRÆMISSIS PRÆCEPTIS particularibus, expedite computandi vera loca Planetarum quinque, secundum & longitudinem in Eclipticâ, & Latitudinem ab ea.

Primò, collige Solis & Planeta loca media, unâ cum loco Apogei Solis, vel caterorum Apheli, cumque loco Nodi ascendentis.

Secundò, forma Anomaliam cujusq; Planetae mediam, vel ejus Complementum ad totum circulum: cum qua, excerpe Anomaliam cujusque coæquatam, vel ejus Complementum ad totum circulum, & simul etiam Logarithmum Intervalli tam Solis quam Planetae, cum suo cujusque Signo positivo vel privato: & Solis quidem, non propter ipsum, sed pp. Planetas ceteros.

Per hanc Anomaliam Coæquatam, & locum Apogei vel Aphelij, constitue locum Solis verum, & locum Planetae Eccentricum in Orbitâ, ab Æquinoctio æquabili numeratum.

Cum loco Orbitæ & loco Nodi constitue Argumentum Latitudinis: cum quo excerpe Reductionem & Curtationem, quarum illam subscribe loco Eccentrico Orbitæ, istam Logarithmo Intervalli, excerpe & Mesologarithmum Inclinationis, quem collocabis eminus ad latus, apposita ei affectione Septentrionali vel Australi, prout Planetae locus Eccentricus ad Nodos comparatus, in Septentrional. vel Australi Orbitæ Semicirculo fuerit.

Tunc

Suppl. Chil.
Cap VIII.
fol. 164. &
seqq. præsertim
præc. IV.
fol. 180.

PRÆCEPTUM 99.

Tab. fol. 22.

PRÆCEPTUM 100.

1. Per præc. 76.

2. Per præc. 81.

Per præc. 82.

Per præc. 87.

3. Per præc. 88.

Locus Solis verus separatim, muldò quæritur compendiosius ex Tabulis motuum Solis subsidiariis; de quo infra

4. Per præc. 89. Per præc. 90.